

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. rugpjūčio 22 d. Nr. 21RE1-
(AG1-230/10-2025)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės, Beatos Labutytės (pranešėja) ir Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė), dalyvaujant atsakovės atstovei L. P., sekretoriaujant Jurgitai Daučiūnaitei, viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu (naudojant vaizdo konferencijų platformą „Microsoft Teams“) išnagrino administracinį ginčą pagal pareiškėjos L. K. skundą atsakovui Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos dėl Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Kauno valdybos (duomenys neskelbtini) sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja L. K. Komisijai paduotu skundu (toliau – skundas) prašė: 1) panaikinti Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau – Departamentas) Kauno valdybos (duomenys neskelbtini) sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) (rašymo klaida, turi būti – Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (duomenys neskelbtini) sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini)) (toliau – Skundžiamas sprendimas), 2) įpareigoti Aplinkos apsaugos departamentą iš naujo ir iš esmės išnagrinti pareiškėjos skundą dėl galimos taršos, įvertinant visus jos pateiktus įrodymus ir inicijuojant oficialius laboratorinius tyrimus; 3) įpareigoti imtis veiksmų, pašalinant galimai neteisėtai įrengtus vamzdžius ir kitus objektus, kurie sąlygoja tvenkinio taršą; 4) pripažinti, kad Aplinkos apsaugos departamento neveikimas šiuo atveju pažeidė viešąjį interesą bei pareiškėjos teises į saugią ir švarią aplinką“.

Pareiškėja skunde paaiškino, kad nuo 2024 m. nuosekliai fiksuoja aplinkos būklės pokyčius, susijusius su jos gyvenamojoje vietoje, adresu (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) r.), esančio tvenkinio užteršimu. Pareiškėja laikotarpiu 2024-2025 m. atliko vandens tyrimus. Į vietą buvo atvykę Aplinkos apsaugos Alytaus skyriaus atstovai, kurie laboratorinių tyrimų nedarė, o tik konstatavo, kad tarša tvenkinyje nėra nustatyta. Pareiškėja fiksavo, kad iš kaimyninio sklypo į tvenkinį išvesti vamzdžiai, per kuriuos neteisėtai išleidžiamos nuotekos.

Pareiškėjos nuomone, Skundžiamas sprendimas paremtas tik formaliomis aplinkybėmis, jokie tyrimai nebuvo atlikti ir nevertinta faktinė informacija. Nurodo, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo (toliau – VAI) 14 str. nuostatomis, institucija, spręsdama ginčą, privalo remtis visapusišku, objektyviu ir išsamiu pateiktos informacijos bei įrodymų vertinimu. Taip pat, pareiškėjos nuomone, nebuvo įgyvendintas atsargumo principas, kuris taikomas nacionalinėje ir tarptautinėje aplinkosaugos praktikoje. Esant galimai taršai ir pateiktiems įrodymams, institucija privalėjo imtis aktyvių veiksmų tyrimui tęsti, o ne jį nutraukti.

Atsakovas Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos prašo pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė atsiliepiame paaiškino, kad Departamento Kauno valdybos Alytaus aplinkos apsaugos skyriaus specialistai gavo pranešimą, kad pranešėjos nuosavame tvenkinyje cheminių medžiagų kiekis viršija leistinas normas, pranešėja nežino, iš kur tvenkinyje atsirado tos medžiagos, paviršiuje matosi riebalų dėmės.

Atliekant patikrinimą (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) nebuvo nustatyta, kad į kūdrą, esančią prie (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini) sodo sklypų, (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) r., Sodų bendrijoje „(duomenys neskelbtini)“ būtų išleidžiamos buitinės nuotekos ar kiti teršalai.

Pareiškėjos pranešimas, kad teršiamas kūdros vanduo iš namelio sodo sklype, esančiame (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) kaime, (duomenys neskelbtini) rajone, buvo tirtas (duomenys neskelbtini). Atlikus patikrinimą teršimo faktas nenustatytas.

Dėl gaunamų pareiškėjos L. K. pranešimų, (duomenys neskelbtini) buvo atlikta apžiūra, siekiant išsiaiškinti sodo sklype, esančiame (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) r. buitinių nuotekų tvarkymą.

(duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., sodų bendrijoje „(duomenys neskelbtini)“ esančiame sklype (duomenys neskelbtini) apžiūrėtas vandens ir paviršinio vandens telkinio paėmimas, iš gręžinio į sodo namelį vandens tiekimas, susidarantių buitinių nuotekų tvarkymas ir gruntinio vandens iš sodo namelio rūšio išpumpavimas.

Patikrinimo metu nustatyta, kad prie liepto esantis plastikinis vamzdis skirtas iš paviršinio vandens telkinio vandens paėmimui yra užaklintas, vanduo dar nenaudojamas (foto lentelė Nr. 1). Vandens paėmimui naudojama įranga, kuri prijungiama prie vamzdžio, laikoma šiltnamyje. Plastikinis vamzdis, kuris buvo naudojamas gruntinio vandens iš namelio rūšio išpumpavimui į telkinį yra užaklintas (foto lentelė Nr.2). Sklype vamzdis atkastas ir ištrauktas į sklypo paviršių (foto lentelė Nr. 3). Apžiūrėjus plastikinį vamzdį jo viduje nėra jokių apnašų, kurios patvirtintų, jog juo buvo pumpuojamos nuotekos (foto lentelė Nr. 4). Sodo sklypo savininkas teigė, kad atjungė dėl to, kad gal užsibaigs kaltinimai, kad vamzdžiu iš namelio išleidžia nuotekas. Sklype atkastas dar vienas plastikinis vamzdis, jo galas užaklintas. Vamzdis skirtas elektros kabelio nuvedimui į garažą (foto lentelė Nr. 5). Prie namelio pamato matosi iš namelio rūšio išvesti penki plastikiniai vamzdžiai: vienu tiekiamas vanduo iš gręžinio į namelį, antras skirtas elektros kabeliui į garažą, trečias dabar atjungtas, buvo naudojamas iš rūšio gruntinio vandens išpumpavimui į paviršiniį vandens telkinį, ketvirtas pajungtas išpumpuoti gruntinį vandenį iš rūšio, vandens išleidimo vieta – tarp namelio ir gatvės. Penktas – atsarginis, gruntiniam vandeniui iš rūšio išpumpuoti, jei užšaltų ketvirtas vamzdis (foto lentelė Nr. 7). Namelio rūsyje iš penkių vamzdžių (anksčiau išvardintų) trys užaklinti. Pajungtas gręžinio vandeniui į namelį tiekti ir antras – gruntinio vandens išpumpavimui (foto lentelė Nr. 11). Rūšio grindyse įbetonuota plastikinė statinė. Jos šonuose yra rudos spalvos gofruoti vamzdžiai, skirti gruntinio vandens sutekėjimui, kuris siurblio pagalba išpumpuojamas ant sklypo (foto lentelė Nr. 10). Iš rūšio plastikiniu vamzdžiu gręžinio vanduo nuvestas į namelio pirmą aukštą.

Namelyje yra įrengta dušo kabina, kriauklė ir tualetas. Vanduo dar atjungtas. Tualete vandenį naudoja iš paviršinio telkinio. Nusprendus patikrinti ar namelio buitinės nuotekos patenka į buitinių nuotekų valymo įrenginį, iš paviršinio vandens telkinio su laistytuvu atsineštą vandenį pylė paeiliui į dušą, į kriauklę ir tualetą klozetą. Kiekvieną kartą išpylus vandenį, jis atitekėdavo į buitinių nuotekų valymo įrenginį. Šis procesas buvo nufilmuotas (foto lentelė Nr. 15).

Apžiūrėtas garažas ir kiti statiniai. Nei viename nėra vandentiekio ar nuotekų išleidimui į aplinką įrangos. Nėra skalbimo mašinos.

Apžiūrėta paviršinio vandens telkinio pakrantė, besiribojanti su sodo sklypu. Pakrantėje, prie ribos su gretimu sklypu (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), prie kuoliukų yra pritvirtinti du juodi plastikiniai vamzdžiai; kam priklauso, nenustatyta.

Departamento Kauno valdyba (duomenys neskelbtini) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) pareiškėjai pateikė atsakymą į gautus pranešimus.

Departamento (duomenys neskelbtini) sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini), pareiškėjos skundas dėl Departamento Kauno valdybos (duomenys neskelbtini) rašto Nr. (duomenys neskelbtini) netenkintas.

Nurodo, kad pareiškėjos Skundžiamas sprendimas netenkina, todėl prašo jį panaikinti kaip neteisėtą ir nepagrįstą ir įpareigoti Departamentą iš naujo ir iš esmės išnagrinėti pareiškėjos skundą dėl galimos taršos, įvertinant visus jos pateiktus įrodymus ir inicijuojant oficialius laboratorinius tyrimus; įpareigoti imtis veiksmų, pašalinant galimai neteisėtus įrengtus vamzdžius ir kitus objektus.

Pareiškėja skundą Komisijai argumentuoja tuo, jog Departamento Skundžiamas sprendimas buvo paremtas tik formaliomis aplinkybėmis, jog Departamento pavedimu nebuvo atlikti tyrimai ir visiškai nevertino esminės faktinės informacijos, t. y. nepriklausomų tyrimų protokolų, kurie buvo pateikti kaip skundo priedai. Taip pat nebuvo įgyvendintos VAI 14 str. nuostatos. Departamento pozicija atmesti tyrimus vien dėl to, kad jie nebuvo atlikti jų pavedimu, prieštarauja ne tik sveikam protui ir teisėtumo principui, bet ir Aplinkos apsaugos įstatymo tikslui – saugoti aplinką bei užtikrinti gyventojų teisę į švarią gyvenamąją aplinką. Taip pat nebuvo įgyvendintas atsargumo principas, kuris taikomas tiek nacionalinėje, tiek tarptautinėje aplinkosaugos praktikoje. Esant galimai taršai ir pateiktiems įrodymams, institucija privalėjo imtis aktyvių veiksmų tyrimui tęsti, o ne jį nutraukti.

Departamentas nesutinka su pareiškėjos skunde Komisijai nurodytais argumentais, laiko, jog jie nepagrįsti, prieštaraujantys surinktiems duomenims.

Pareiškėja skunde Komisijai nurodo, kad ji iš esmės su Skundžiamu sprendimu nesutinka, nes prieštarauja jos pateiktiems įrodymams, atliktiems tyrimams. Kaltina kaimyną S. R. dėl nuotekų pylimo į kūdrą. Nori, kad tyrimas būtų tęsiamas.

Nagrinėjamu atveju, atliekant aplinkybių patikslinimą, buvo atlikti visi aplinkosauginiu požiūriu būtini veiksmai: siekiant nustatyti teršalų ir (ar) cheminių medžiagų kiekius Departamento Kauno valdyba pavedė Aplinkos apsaugos agentūrai paimti vandens mėginius iš kūdros ir atlikti laboratorinius tyrimus. Aplinkos apsaugos agentūros pateiktuose kūdros vandens tyrimų rezultatuose tik bendrojo fosforo koncentracija viršija nustatytą kokybės rodiklio vertę. Tai pat atlikta ir papildoma apžiūra, siekiant išsiaiškinti sodo sklype, esančiame (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) r. buitinių nuotekų tvarkymą.

Apžiūrėjus sklype, esančiame (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) r., besiribojančiame su paviršiniu, nepratekamu dirbtiniu vandens telkiniu (toliau – Kūdra), šlaitus vizualiai ir naudojant įrankius, nuotekų išleistuvų bei nuotekų infiltravimosi į Kūdros vandenį požymių nenustatyta. Patikrinimo metu pastebėta, kad Kūdroje yra gamtinės kilmės pakitimų, t. y. uždumblėjimas, organinės kilmės nuosėdos ir vietomis vandens paviršiuje susidariusi plėvelė, tačiau požymių, būdingų taršai naftos produktais ar nuotekomis, nenustatyta. Taip pat Kūdros vandens paviršiuje matėsi nusėdusių žiedadulkių.

Dirbtinių nepratekamų paviršinių vandens telkinių įrengimo ir priežiūros aplinkosaugos reikalavimų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2012-07-12 įsakymu Nr. D1-590/3D-583 (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2023-02-01), nustato nepratekamų dirbtinių vandens telkinių įrengimo, derinimo, naudojimo, priežiūros, tvarkymo ir likvidavimo aplinkosauginius ir melioracijos sistemų apsaugos reikalavimus, nepratekamo dirbtinio vandens telkinio įrengimo derinimo reikalavimus, tačiau nereglamentuoja teršiančių ir (ar) cheminių medžiagų normatyvų nepratekamų dirbtinių vandens telkinių vandenyje.

Lietuvos Respublikos teisės aktai nenustato reikalavimų kūdrų vandens kokybei, tačiau atlikti vandens tyrimai leidžia įvertinti, ar kūdra nėra teršiama. (duomenys neskelbtini) paimto Kūdros vandens mėginio laboratoriniai tyrimai parodė, kad vandens kokybė atitinka žuvininkystės tvenkiniams būdingus rodiklius. Kūdros vandens daugumos parametrų reikšmės yra gerokai mažesnės nei didžiausios leistinos teršalų koncentracijos, nustatytos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006-05-17 įsakymu Nr. D1-236 „Dėl Nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“ patvirtinto Nuotekų tvarkymo reglamento 6 priede, kurios taikomos vandeniui, išleidžiamam iš žuvininkystės tvenkinių į paviršinius vandens telkinius.

Aplinkos apsaugos agentūros pateiktuose Kūdros vandens tyrimų rezultatuose tik bendrojo fosforo koncentracija viršija nustatytą kokybės rodiklio vertę.

Fosforas yra augalams ir dumbliams būtina maistinė medžiaga, tačiau jo perteklius skatina

vandens „žydėjimą“, dumblių masinį augimą, dėl kurio blogėja vandens kokybė ir mažėja deguonies kiekis, o tai gali lemti žuvų žūtį. Padidėjusią fosforo koncentraciją vandenyje gali lemti aplink Kūdrą naudojamos trąšos, didelis kiekis augalinės kilmės atliekų (pvz., nukritusių lapų, žuvusios augmenijos), taip pat sulėtėjusi vandens apytaka dėl įtekėjimo ar ištekėjimo stokos.

Vadovaujantis Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018-04-06 įsakymu Nr. D1-277 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentų reorganizavimo“ (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2021-07-01), Departamentas nėra įpareigotas vykdyti dirbtinių nepratekamų paviršinių vandens telkinių laboratorinės vandens kokybės stebėsenos. Tačiau objektyviai nustatčius, kad į kūdrą neteisėtai išleidžiamos nuotekos ir (ar) kiti teršalai, Departamento Kauno valdyba gali inicijuoti pakartotinius vandens mėginių laboratorinius tyrimus.

Pažymi, kad tyrimas buvo pakankamai išsamus (aplinkybės patikrintos vietoje, surašant patikrinimo aktą, fiksuojant faktines aplinkybes (fotografuojant), imant mėginius, tyrimas truko ilgą laiką tarpą, surinkti visi įmanomi duomenys. Įvertinus papildomai tyrimo metu surinktus duomenis, medžiagą, faktus, papildomai apžiūrėjus sodo sklypą, adresu (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) r., tačiau aplinkosauginių reikalavimų pažeidimų nebuvo nustatyta. Procesas negali būti begalinis vien dėl pareiškėjos siekio įrodyti savo subjektyvius teiginius. Kaip ir nurodyta Skundžiamame sprendime, pareiškėjai neužkertamas kelias kreiptis su pranešimais, esant aplinkosauginiams pažeidimams.

Pareiškėja apie atliktus kontrolės veiksmus ir priimtas priemones informuota pakankamai, kiek tai susiję su pareiškėjos galimai pažeistomis teisėmis, todėl skundžiamo sprendimo panaikinimas ir įpareigojimas Departamentą iš naujo išnagrinėti pareiškėjos skundą, kai nustatytos visos reikšmingos bylai aplinkybės, vien formaliu pagrindu yra netikslingas.

Skundas atmestinas.

Byloje ginčas kilo dėl Skundžiamo sprendimo teisėtumo.

Iš į bylą pateiktų dokumentų matyti, kad pareiškėja (duomenys neskelbtini) Prašymu – skundu kreipėsi į Departamentą ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministeriją, prašydama padėti išspręsti susidariusią situaciją ir paskirti aplinkos apsaugos specialistus – tyrėjus ne iš Alytaus. Nurodė, kad 2024 m. Kūdroje gaišo varlės ir žuvis, vaikams išsimaudžius Kūdroje, juos išbėrė ir vaikai pradėjo viduriuoti. Pareiškėja buvo nuvykusi į Aplinkos apsaugos padalinį Alytuje, kuriame parodė nuotraukas ir filmuotą medžiagą ir jai buvo paaiškinta, kad vanduo žydi. Pareiškėja (duomenys neskelbtini) parašė prašymą vyr. specialistui J. Ž. ir G. G., kad atsiųstų tikrinimo išvadas. J. Ž. ir dar keli specialistai (duomenys neskelbtini) buvo atvykę patikrinti kaimyno, tačiau pareiškėjai neleido dalyvauti patikrinime. Nė karto nebuvo imami mėginiai.

Departamento Kauno valdybos Alytaus aplinkos apsaugos skyrius (duomenys neskelbtini) adresu (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) r. atliko vandens tinklų ir nuotekų tvarkymo tinklų apžiūrą, kurią užfiksavo (duomenys neskelbtini) Apžiūros akte Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – Apžiūros aktas). Patikrinimo metu nustatyta, kad prie liepto esantis plastikinis vamzdis skirtas iš paviršinio vandens telkinio vandens paėmimui yra užaklintas, vanduo dar nenaudojamas. Vandens paėmimui naudojama įranga, kuri prijungiama prie vamzdžio, laikoma šiltnamyje. Plastikinis vamzdis, kuris buvo naudojamas gruntinio vandens iš namelio rūšio išpumpavimui į telkinį, yra užaklintas. Sklype vamzdis atkastas ir ištrauktas į sklypo paviršių. Apžiūrėjus plastikinį vamzdį, jo viduje nėra jokių apnašų, kurios patvirtintų, jog juo buvo pumpuojamos nuotekos. Sodo sklypo savininkas teigė, kad atjungė dėl to, kad gal užsibaigs kaltinimai, kad vamzdžiu iš namelio išleidžia nuotekas. Sklype atkastas dar vienas plastikinis vamzdis, jo galas užaklintas. Vamzdis skirtas elektros kabelio nuvedimui į garažą. Prie namelio pamato matosi iš namelio rūšio išvesti penki plastikiniai vamzdžiai: vienu tiekiamas vanduo iš gręžinio į namelį, antras skirtas elektros kabeliui į garažą, trečias dabar atjungtas, buvo naudojamas iš rūšio gruntinio vandens išpumpavimui į paviršinių vandens telkinį, ketvirtas pajungtas išpumpuoti gruntinį vandenį iš rūšio, vandens išleidimo vieta – tarp namelio ir gatvės. Penktas – atsarginis, gruntiniam vandeniui iš rūšio išpumpuoti, jei užšaltų ketvirtas vamzdis.

Namelio rūsyje, iš penkių vamzdžių (anksčiau išvardintų) trys užaklinti. Pajungtas gręžinio vandeniui į namelį tiekti ir antras – gruntinio vandens išpumpavimui. Rūsio grindyse įbetonuota plastikinė statinė. Jos šonuose yra rudos spalvos gofruoti vamzdžiai, skirti gruntinio vandens sutekėjimui, kuris siurblio pagalba išpumpuojamas ant sklypo. Iš rūsio plastikiniu vamzdžiu gręžinio vanduo nuvestas į namelio pirmą aukštą.

Namelyje yra įrengta dušo kabina, kriauklė ir tualetas. Vanduo dar atjungtas. Tualete vandenį naudoja iš paviršinio telkinio. Nusprendus patikrinti ar namelio buitinės nuotekos patenka į buitinių nuotekų valymo įrenginį, iš paviršinio vandens telkinio su laistytuvu atsinešta vandenį pylė paeiliui į dušą, į kriauklę ir tualetu klozetą. Kiekvieną kartą išpylus vandenį, jis atitekėdavo į buitinių nuotekų valymo įrenginį. Šis procesas buvo nufilmuotas.

Apžiūrėtas garažas ir kiti statiniai, nei viename nėra vandentiekio ar nuotekų išleidimui į aplinką įrangos. Nėra skalbimo mašinos. Apžiūrėta paviršinio vandens telkinio pakrantė besiribojanti su sodo sklypu. Pakrantėje, prie ribos su gretimu sklypu (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), prie kuoliukų yra pritvirtinti du juodi plastikiniai vamzdžiai, kam priklauso, nenustatyta. Prie Apžiūros akto pridėtos foto lentelės, filmuota medžiaga.

Departamento Kauno valdyba (duomenys neskelbtini) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) atsakė pareiškėjai. Informavo, kad Departamento Kauno valdybos Marijampolės aplinkos apsaugos skyrius įvertino Kauno valdybos Alytaus aplinkos apsaugos skyriaus anksčiau atliktų tyrimų medžiagą bei pareiškėjos papildomai el. paštu ir vietoje pateiktą informaciją, pagal savo kompetenciją atliko papildomą patikrinimą. Apžiūrėjus Kūdros šlaitus vizualiai bei naudojant įrankius, nuotekų išleistuvų bei nuotekų infiltravimosi į Kūdros vandenį požymių nenustatyta. Patikrinimo metu pastebėta, kad Kūdroje yra gamtinės kilmės pakitimų, t. y. uždumblėjimas, organinės kilmės nuosėdos ir vietomis vandens paviršiuje susidariusi plėvelė, tačiau požymių, būdingų taršai naftos produktais ar nuotekomis, nenustatyta. Taip pat Kūdros paviršiuje matėsi nusėdusių žiedadulkių. Siekiant nustatyti teršalų ir (ar) cheminių medžiagų kiekius Departamento Kauno valdyba pavedė Aplinkos apsaugos agentūrai paimti vandens mėginius iš Kūdros ir atlikti laboratorinius tyrimus.

Remiantis byloje esančia medžiaga, paimto (duomenys neskelbtini) Kūdros vandens mėginio laboratoriniai tyrimai parodė, kad vandens kokybė atitinka žuvininkystės tvenkiniams būdingus rodiklius. Kūdros vandens daugumos parametrų reikšmės yra gerokai mažesnės nei didžiausios leistinos teršalų koncentracijos, nustatytos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006-05-17 įsakymu Nr. D1-236 „Dėl Nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“, patvirtinto Nuotekų tvarkymo reglamento 6 priede, kurios taikomos vandeniui, išleidžiamam iš žuvininkystės tvenkinių į paviršinius vandens telkinius.

Aplinkos apsaugos agentūros pateiktuose Kūdros vandens tyrimų rezultatuose tik bendrojo fosforo koncentracija viršija nustatytą kokybės rodiklio vertę, t. y. fosforas yra augalams ir dumbliams būtina maistinė medžiaga, tačiau jo perteklius skatina vandens „žydėjimą“, dumblių masinį augimą, dėl kurio blogėja vandens kokybė ir mažėja deguonies kiekis, o tai gali lemti žuvų žūtį. Padidėjusią fosforo koncentraciją vandenyje gali lemti aplink Kūdrą naudojamos trąšos, didelis kiekis augalinės kilmės atliekų (pvz., nukritusių lapų, žuvusios augmenijos), taip pat sulėtėjusi vandens apytaka dėl įtekėjimo ar ištekėjimo stokos.

Vadovaujantis Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018-04-06 įsakymu Nr. D1-277 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentų reorganizavimo“ (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2021-07-01), Departamentas nėra įpareigotas vykdyti dirbtinių nepratekamų paviršinių vandens telkinių laboratorinės vandens kokybės stebėsenos. Tačiau objektyviai nustačius, kad į kūdrą neteisėtai išleidžiamos nuotekos ir (ar) kiti teršalai, Departamento Kauno valdyba gali inicijuoti pakartotinius vandens mėginių laboratorinius tyrimus.

Pareiškėja (duomenys neskelbtini) šį (duomenys neskelbtini) raštą Nr. (duomenys neskelbtini) apskundė Departamentui (reg. (duomenys neskelbtini) Nr. (duomenys neskelbtini)), atsakovais nurodė Departamento Kauno valdybą ir S. R., gyv. (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) kaimas, (duomenys neskelbtini) seniūnija, (duomenys neskelbtini) rajonas. Skunde prašė: 1) vadovaujantis Lietuvos administracinių bylų teisenos įstatymo 88 str. 2 d. patenkinti skundą ir panaikinti skundžiamą Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos

ministerijos Kauno valdybos (duomenys neskelbtini) raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo“; 2) įpareigoti Aplinkos apsaugos departamentą prie Aplinkos ministerijos tinkamai bei išsamiai atlikti tvenkinio, esančio adresu (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) r., taršos tyrimą ir nustatyti gamtai bei gyventojams padarytą žalą; 3) įpareigoti atsakovą S. R. pašalinti įrenginius, teršiančius aplinką ir tvenkinį, esantį adresu (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) r.

Departamentas atsakė pareiškėjai Skundžiamu sprendimu. Nurodė, kad susipažino su skunde nurodytais motyvais bei pateiktais dokumentais dėl galimo Kūdros teršimo. Įvertino Kauno valdybos Alytaus ir Marijampolės aplinkos apsaugos skyrių atliktų tyrimų medžiagą. Išnagrinėjus patikrinimų dokumentus nustatyta, kad nuotekų išleidimo į Kūdrą nenustatyta, neaptikta nuotekų išleistuvų, vedančių į Kūdrą iš žemės sklypo, esančio (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) r. Aplinkos taršos nuotekų Kūdroje taip pat nenustatyta ir nagrinėjant pareiškėjos pranešimą, gautą (duomenys neskelbtini) per Departamento Pranešimų priėmimo tarnybą (PPT pranešimas Nr. (duomenys neskelbtini)).

Kadangi pareiškėja skunde Departamentui nurodė, kad (duomenys neskelbtini) rašte Nr. (duomenys neskelbtini) esantys teiginiai prieštarauja pareiškėjos užsakytiems laboratoriniams tyrimams, buvo įvertinti Aplinkos apsaugos agentūros (duomenys neskelbtini) paimto Kūdros vandens mėginio tyrimo rezultatai (Nuotekų ir paviršinio vandens ėminių ėmimo ir matavimo protokolo Nr. (duomenys neskelbtini)). Nustatyta, kad Departamento Kauno valdybos (duomenys neskelbtini) rašte Nr. (duomenys neskelbtini) pateikta išsami ir tiksli informacija apie vandens kokybę Kūdroje. Nurodė, kad skundo nagrinėjimo metu pareiškėjos pateikti laboratorinių tyrimų rezultatai nevertintini kaip įrodymai dėl Kūdros teršimo nuotekomis, kadangi, vadovaujantis Leidimų atlikti taršos šaltinių išmetamų ir (arba) išleidžiamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose (ore, vandenyje, dirvožemyje) laboratorinius tyrimus ir (ar) matavimus ir (ar) imti mėginius laboratoriniams tyrimams atlikti išdavimo, leidimų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, leidimų galiojimo panaikinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004-12-30 įsakymu Nr. D1-711, kūdros vandens mėginių ėminius paimti ir jų laboratorinius tyrimus atlikti galėjo tik laboratorijos, turinčios Aplinkos apsaugos agentūros išduotą leidimą atlikti taršos šaltinių išmetamų ir (arba) išleidžiamų į aplinką teršalų, teršalų aplinkos elementuose (ore, vandenyje, dirvožemyje) laboratorinius tyrimus ir (ar) matavimus, imti ėminius (išskyrus požeminio vandens) minėtiems laboratoriniams tyrimams atlikti (toliau – Leidimas). UAB „(duomenys neskelbtini)“ Aplinkos apsaugos agentūros išduotą leidimą turi, tačiau skundo nagrinėjimo metu, pagal pareiškėjos pateiktus laboratorinių tyrimų protokolus nustatyta, kad Kūdros vandens ėminius pareiškėja paėmė ir laboratorijoms pristatė pati, asmeniškai. Nacionalinės visuomenės sveikatos laboratorijos cheminių medžiagų skyrius Aplinkos apsaugos agentūros išduoto Leidimo neturi.

Departamentas priėmė sprendimą pareiškėjos skundo „Dėl Aplinkos Apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Kauno valdybos (duomenys neskelbtini) rašto Nr. (duomenys neskelbtini)“ netenkinti ir prašymą „Dėl Aplinkos Apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Kauno valdybos (duomenys neskelbtini) rašto Nr. (duomenys neskelbtini) panaikinimo“ atmesti.

Iš pareiškėjos skundo turinio matyti, kad pareiškėja nesutinka su Skundžiamu sprendimu.

Ginčo situacijos teisinius santykius reglamentuoja Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018-04-06 įsakymu Nr. D1-277 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentų reorganizavimo“ (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2021-07-01), Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006-05-17 įsakymas Nr. D1-236 „Dėl Nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“, Dirbtinių nepratekamų paviršinių vandens telkinių įrengimo ir priežiūros aplinkosaugos reikalavimų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2012-07-12 įsakymu Nr. D1-590/3D-583 (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2023-02-01), Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas.

Dirbtinių nepratekamų paviršinių vandens telkinių įrengimo ir priežiūros aplinkosaugos reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir aplinkos ministro 2012-07-12 įsakymu Nr. D1-590/3D-583, nustato: dirbtinių nepratekamų paviršinių vandens telkinių įrengimo, vietos derinimo, naudojimo, priežiūros, tvarkymo ir likvidavimo aplinkosauginius reikalavimus; melioracijos sistemų apsaugos reikalavimus; vietos derinimo procedūras, priklausomai nuo telkinio dydžio ir vietos (pvz., saugomos teritorijos, karstiniai regionai ir pan.), tačiau šiame apraše nėra nustatyti vandens kokybės reikalavimai, t. y. nenustatyti teršiančių ir (ar) cheminių medžiagų normatyvai dirbtinių nepratekamų vandens telkinių vandenyje. Lietuvos Respublikos teisės aktai nenustato reikalavimų kūrų vandens kokybei, tačiau Aplinkos apsaugos agentūros atlikti vandens tyrimai leidžia įvertinti, ar Kūdra nėra teršiama.

Iš pateiktų įrodymų matyti, (duomenys neskelbtini) paimto Kūdras vandens mėginio laboratoriniai tyrimai parodė, kad vandens kokybė atitinka žuvininkystės tvenkiniams būdingus rodiklius. Kūdras vandens daugumos parametru reikšmės yra gerokai mažesnės nei didžiausios leistinos teršalų koncentracijos, nustatytos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006-05-17 įsakymu Nr. D1-236 „Dėl Nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“, patvirtinto Nuotekų tvarkymo reglamento 6 priede nustatytos didžiausios leidžiamos teršalų koncentracijos (DLK) nuotekose, kurios išleidžiamos iš žuvininkystės tvenkinių į paviršinius vandens telkinius. Aplinkos apsaugos agentūros pateiktuose Kūdras vandens tyrimų rezultatuose tik bendrojo fosforo koncentracija viršija nustatytą kokybės rodiklio vertę. Kadangi kūdroje (nepratekamoje dirbtinėje vandens talpoje) vandens parametru reikšmės yra gerokai mažesnės nei šios DLK, tai rodo, kad: vandens kokybė yra gera arba bent jau nekelia grėsmės aplinkai pagal žuvininkystės tvenkiniams taikomus kriterijus; nėra pagrindo laikyti telkinį taršos šaltiniu, bent jau pagal šiuos parametrus. Tačiau svarbu pažymėti, kad DLK vertės taikomos išleidžiamam vandeniui, o ne pačiam telkiniui. Tad jei kūdra neišleidžia vandens į kitus paviršinius telkinius, šios normos nėra tiesiogiai taikomos, bet gali būti naudojamos kaip orientaciniai aplinkosaugos kokybės kriterijai.

Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018-04-06 įsakymu Nr. D1-277 (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2021-07-01), nustato Departamento funkcijas, tarp jų – aplinkos apsaugos reikalavimų laikymosi kontrolę, taršos šaltinių priežiūrą (įskaitant nuotekų, atliekų, oro, vandens ir dirvožemio taršą), administracinių nusižengimų tyrimą, leidimų išdavimą ir sąlygų laikymosi kontrolę, aplinkos apsaugos švietimą ir informavimą, taip pat saugomų teritorijų ir biologinės įvairovės apsaugą. Nuostatai nenustato pareigos vykdyti nuolatinę laboratorinę stebėseną dirbtiniams nepratekamams vandens telkiniams. Tačiau Departamento teritorinės valdybos gali inicijuoti tyrimus, jei yra pagrįstų įtarimų dėl taršos ar neteisėto nuotekų išleidimo.

Komisija vertina, jog atsižvelgiant į faktinius duomenis, pareiškėjos skundo tyrimas buvo pakankamai išsamus (aplinkybės patikrintos vietoje, surašant patikrinimo aktą, fiksuojant faktines aplinkybes (fotografuojant), imant mėginius. Įvertinus papildomai tyrimo metu surinktus duomenis, medžiagą, faktus, papildomai apžiūrėjus sodo sklypą, adresu (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) r., tačiau aplinkosauginių reikalavimų pažeidimų nebuvo nustatyta.

Komisija pažymi, kad atsakovė šioje administracinėje byloje pagal vykdomų funkcijų apimtį bei paskirtį, veiklos pobūdį, turimus įgaliojimus priskirtina viešojo administravimo subjektams, todėl savo veikloje (taip pat priimdama administracinius aktus) privalo vadovautis VAĮ nuostatomis, be kita ko, VAĮ 3 str. 4 p. įtvirtintu įstatymo viršenybės principu, kuris reikalauja, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais.

Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles (VAĮ 11 str. 1 d.). Prašymų ir skundų nagrinėjimą ir asmenų aptarnavimą viešojo administravimo subjektuose reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875, patvirtintos Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės (redakcija nuo 2022-09-03) (*toliau – ir Taisyklės*). Pagal Taisyklių 35 p. prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją. Taisyklių 45 p. nustatyta, jog į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į

prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš Viešojo administravimo įstatymo 19 str. 1 d. nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (Taisyklių 45.1. p.); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (Taisyklių 45.2. p.); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 str. nustatyta tvarka (Taisyklių 45.3. p.); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 pp., atsakoma laisva forma (Taisyklių 45.4. p.).

Priimdama sprendimus atsakovė taip pat turi laikytis VAĮ 10 str. 5 d. nustatytų reikalavimų, pagal kuriuos priimamuose sprendimuose turi būti nurodyti teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, administracinio sprendimo motyvai. VAĮ įtvirtinta individualaus administracinio akto turiniui keliamų reikalavimų taisyklė yra bendroji taisyklė, kurios paprastai turi laikytis visi viešojo administravimo subjektai, priimdami individualius administracinius aktus pagal savo kompetenciją (žr., pvz., *Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) nutartis administracinėse bylose Nr. A⁵⁵⁶-2134/2012, Nr. A⁵⁵⁶-1334/2013, Nr. A-1150-502/2018, Nr. A-46-624/2019*). Ar konkretus administracinis aktas atitinka minėtus reikalavimus, kiekvienu atveju nustatoma visapusišku, išsamiu ir objektyviu bylos aplinkybių viseto išnagrinėjimu, vadovaujantis įstatymu, taip pat teisingumo ir protingumo kriterijais, vertinant byloje surinktus įrodymus (ABTĮ 56 str. 6 d.). Todėl vertinama ginčijamo administracinio akto atitiktis VAĮ nuostatomis.

Iš Komisijai pateiktos medžiagos matyti, jog į pareiškėjos skundą Departamentas atsakė šioje byloje Skundžiamu sprendimu bei nurodė, jog įvertino Kauno valdybos Alytaus ir Marijampolės aplinkos apsaugos skyrių atliktų tyrimų medžiagą – remdamiesi patikrinimų dokumentais nustatė, kad nuotekų išleidimo į Kūdrą nenustatyta, neaptikta nuotekų išleistuvų vedančių į Kūdrą iš žemės sklypo, esančio (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) r. aplinkos taršos nuotekomis Kūdroje taip pat nenustatyta ir nagrinėjant pareiškėjos pranešimą, gautą (duomenys neskelbtini) per Departamento Pranešimų priėmimo tarnybą (PPT pranešimas Nr. (duomenys neskelbtini)). Departamentas įvertino Aplinkos apsaugos agentūros (duomenys neskelbtini) paimto Kūdros vandens mėginio tyrimo rezultatus (Nuotekų ir paviršinio vandens ėminių ėmimo ir matavimo protokolo Nr. (duomenys neskelbtini)). Departamento Kauno valdybos (duomenys neskelbtini) rašte Nr. (duomenys neskelbtini) pateikta išsami ir tiksli informacija apie vandens kokybę Kūdroje ir nurodė, kad skundo nagrinėjimo metu pareiškėjos pateikti laboratorinių tyrimų rezultatai nevertintini kaip įrodymai dėl Kūdros teršimo nuotekomis, kadangi, vadovaujantis Leidimų atlikti taršos šaltinių išmetamų ir (arba) išleidžiamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose (ore, vandenyje, dirvožemyje) laboratorinius tyrimus ir (ar) matavimus ir (ar) imti mėginius laboratoriniams tyrimams atlikti išdavimo, leidimų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, leidimų galiojimo panaikinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004-12-30 įsakymu Nr. D1-711, kūdros vandens mėginių ėminus paimti ir jų laboratorinius tyrimus atlikti galėjo tik laboratorijos, turinčios Aplinkos apsaugos agentūros išduotą leidimą atlikti taršos šaltinių išmetamų ir (arba) išleidžiamų į aplinką teršalų, teršalų aplinkos elementuose (ore, vandenyje, dirvožemyje) laboratorinius tyrimus ir (ar) matavimus, imti ėminus (išskyrus požeminio vandens) minėtiems laboratoriniams tyrimams atlikti (toliau – Leidimas).

Komisija nesutinka su pareiškėjos skunde išdėstytais argumentais, kuriais ji grindžia Skundžiamą sprendimo neteisėtumą. Nagrinėjamu atveju, įvertinus Skundžiamą sprendimo turinį, galima daryti išvadą, jog Skundžiamas sprendimas yra motyvuotas ir pagrįstas. Kaip matyti, Skundžiamame sprendime atsakovė rėmėsi ginčui aktualiu teisiniu reglamentavimu, pareiškėjos prašymų (skundų) pagrindu, specialistai atliko apžiūras vietoje, tačiau Prašyme – skunde minimo sklypo teršimo atliekomis ir (arba) nepriežiūros faktų nenustatyta.

Nagrinėjamu atveju, iš atsakovės pateiktų rašytinių įrodymų turinio matoma, kad patikrinimo metu nustatyta, kad prie liepto esantis plastikinis vamzdis skirtas iš paviršinio vandens telkinio vandens paėmimui yra užaklintas, vanduo dar nenaudojamas (foto lentelė Nr. 1). Vandens paėmimui naudojama įranga, kuri prijungiama prie vamzdžio, laikoma šiltnamyje. Plastikinis vamzdis, kuris buvo naudojamas gruntinio vandens iš namelio rūšio išpumpavimui į telkinį yra

užaklintas (foto lentelė Nr.2). Sklype vamzdis atkastas ir ištrauktas į sklypo paviršių (foto lentelė Nr. 3). Apžiūrėjus plastikinį vamzdį, jo viduje nėra jokių apnašų, kurios patvirtintų, jog juo buvo pumpuojamos nuotekos (foto lentelė Nr. 4). Sklype atkastas dar vienas plastikinis vamzdis, jo galas užaklintas. Vamzdis skirtas elektros kabelio nuvedimui į garažą (foto lentelė Nr. 5). Prie namelio pamato matosi iš namelio rūsio išvesti penki plastikiniai vamzdžiai: vienu tiekiamas vanduo iš gręžinio į namelį, antras skirtas elektros kabeliui į garažą, trečias dabar atjungtas, buvo naudojamas iš rūsio gruntinio vandens išpumpavimui į paviršinių vandens telkinį, ketvirtas pajungtas išpumpuoti gruntinį vandenį iš rūsio, vandens išleidimo vieta tarp namelio ir gatvės. Penktas – atsarginis, gruntiniam vandeniui iš rūsio išpumpuoti, jei užšaltų ketvirtas vamzdis (foto lentelė Nr. 7). Namelio rūsyje, iš penkių vamzdžių (anksčiau išvardintų) trys užaklinti. Pajungtas gręžinio vandeniui į namelį tiekti ir antras – gruntinio vandens išpumpavimui (foto lentelė Nr. 11). Rūsio grindyse įbetonuota plastikinė statinė. Jos šonuose yra rudos spalvos gofruoti vamzdžiai, skirti gruntinio vandens sutekėjimui, kuris siurblio pagalba išpumpuojamas ant sklypo (foto lentelė Nr. 10). Iš rūsio plastikiniu vamzdžiu gręžinio vanduo nuvestas į namelio pirmą aukštą. Namelyje yra įrengta dušo kabina, kriauklė ir tualetas. Vanduo atjungtas. Tualete vandenį naudoja iš paviršinio telkinio. Nusprendus patikrinti ar namelio buitinės nuotekos patenka į buitinių nuotekų valymo įrenginį, iš paviršinio vandens telkinio su laistytuvu atsinešta vandenį pylė paeiliui į dušą, į kriauklę ir tualetu klozetą. Kiekvieną kartą išpylus vandenį, jis atitekėdavo į buitinių nuotekų valymo įrenginį. Šis procesas buvo nufilmuotas (foto lentelė Nr. 15). Apžiūrėtas garažas ir kiti statiniai, nė viename nėra vandentiekio ar nuotekų išleidimui į aplinką įrangos. Nėra skalbimo mašinos.

Komisija sprendžia, kad buvo atlikti visi aplinkosauginiu požiūriu būtini veiksmai: siekiant nustatyti teršalų ir (ar) cheminių medžiagų kiekius Aplinkos apsaugos agentūra paėmė vandens mėginius iš kūdroos atlikti laboratorinius tyrimus. Aplinkos apsaugos agentūros pateiktuose kūdroos vandens tyrimų rezultatuose tik bendrojo fosforo koncentracija viršija nustatytą kokybės rodiklio vertę. Tai pat atsakovės buvo atlikta ir papildoma apžiūra, siekiant išsiaiškinti sodo sklype, esančiame (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., Alytaus r. buitinių nuotekų tvarkymą. Sklype, esančiame (duomenys neskelbtini) g. (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) r., besiribojančiame su Kūdra, šlaitus vizualiai ir naudojant įrankius, nuotekų išleistuvų bei nuotekų infiltravimosi į Kūdroos vandenį požymių nenustatyta. Buvo pastebėta, kad Kūdroje yra gamtinės kilmės pakitimų t. y. uždumblėjimas, organinės kilmės nuosėdos ir vietomis vandens paviršiuje susidariusi plėvelė, tačiau požymių, būdingų taršai naftos produktais ar nuotekomis, nenustatyta. Taip pat Kūdroos vandens paviršiuje matėsi nusėdusių žiedadulkių.

Atsižvelgiant į tai, kas paminėta, Komisija daro išvadą, kad Skundžiamame sprendime atsakovė, vadovaudamasi aktualių nurodytų teisės aktų nuostatomis, išdėstė savo poziciją dėl atitinkamų išvadų ir paaiškino, kuo remdamasi jas padarė, todėl pateiktų motyvų išdėstymas yra adekvatus, aiškus ir pakankamas, iš jų galima suprasti priimto Skundžiamo sprendimo priėmimo faktinius pagrindus, todėl pareiškėjos nurodyti argumentai nesudaro pagrindo konstatuoti, kad Skundžiamas sprendimas yra neteisėtas ar nepagrįstas.

Komisija pažymi, kad atsakovė – Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos – veikė savo kompetencijos ribose, vadovaudamasi aktualiais teisės aktais, įskaitant VAĮ, Nuotekų tvarkymo reglamentą, Dirbtinių nepratekamų paviršinių vandens telkinių įrengimo ir priežiūros reikalavimų aprašą bei Aplinkos apsaugos departamento nuostatus.

Skundo nagrinėjimo metu buvo atlikti visi būtini procedūriniai veiksmai: išnagrinėta pareiškėjos pateikta informacija ir dokumentai; atlikti vietos patikrinimai; surašyti apžiūros aktai; paimti vandens mėginiai ir atlikti laboratoriniai tyrimai; pateiktas motyvuotas atsakymas, pagrįstas faktiniais duomenimis ir teisės aktų nuostatomis.

Atsižvelgiant į tai, nėra pagrindo konstatuoti, kad atsakovė pažeidė procedūrinius reikalavimus ar veikė neteisėtai. Priešingai – atsakovės veiksmai atitinka teisės aktų reikalavimus, o priimtas sprendimas yra motyvuotas, pagrįstas ir teisėtas.

LVAT savo praktikoje yra konstatavęs, kad tuo atveju, kai nėra pagrindo atitinkamą individualų administracinį aktą pripažinti visiškai nemotyvuotu, kiekvienu konkrečiu atveju sprendamas dėl tokio teisės akto atitikties VAĮ 10 str. 5 d. reikalavimams, teismas (šiuo atveju – Komisija) privalo *ad hoc* įvertinti ir nustatyti ar turinio (teisinio ir faktinio pagrindimo, motyvacijos)

trūkumai yra esminiai, sukliudę šio individualaus administracinio akto adresatams suprasti atitinkamų visuomeninių santykių esmę ir turinį, identifikuoti jų teisių, pareigų bei teisėtų interesų pasikeitimą, šio pasikeitimo pagrindus ir apimtį, tinkamai įgyvendinti šiuo aktu suteiktas teises ir (ar) įvykdyti nustatytas pareigas bei įstatymų nustatyta tvarka efektyviai realizuoti teisę į (galimai) pažeistų teisių ir teisėtų interesų gynybą. Šis vertinimas turi būti atliekamas individualaus administracinio akto adresato požiūriu, t. y. būtent to, kuris turi teisę žinoti ir suprasti, dėl kokios priežasties ir kuo remiantis priimtas konkretus sprendimas, be kita ko, atsižvelgiant ir į pastarajam asmeniui žinomas aplinkybes, lėmusias minėtą sprendimą (*LVAT nutartis administracinėje byloje Nr. eA-426-556/2017*).

Komisija, įvertinusi skundžiamo Sprendimo turinį VAĮ 10 str. 5 d. prasme, sprendžia, jog Skundžiamas sprendimas yra pagrįstas objektyviais duomenimis, taip pat teisės aktų normomis ir atitinka esminius VAĮ individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus. Skundžiamame sprendime nėra padaryta pažeidimų, kurie reikšmingai paveikė Skundžiamo sprendimo rezultatus. Be to, pareiškėja, įstatymų nustatyta tvarka realizuodama teisę į galimai pažeistų teisių ir teisėtų interesų gynybą, iš Skundžiamo sprendimo turinio, jame nurodyto teisinio pagrindo suvokė jo faktines ir teises priežastis. Atsakovė veikė savo kompetencijos ribose, Sprendimą grindė objektyviomis faktinėmis aplinkybėmis ir aktualių teisės aktų nuostatomis, todėl nėra teisinio pagrindo konstatuoti, jog jis neatitinka individualiems administraciniams aktams keliamų reikalavimų, yra nepagrįstas ar neteisėtas.

Komisija pažymi, jog Departamentas tinkamai išnagrinėjo pareiškėjos (duomenys neskelbtini) skundą, pateikė atsakymus dėl Kūdros teršimo, atliko Kūdros vandens kokybės tyrimą ir, įvertinusi visas faktines aplinkybes, pateikė pareiškėjai Skundžiamą sprendimą.

Komisija sprendžia, kad pareiškėjai buvo atsakyta į jos skunde keliamus reikalavimus. Nenustačius savarankiškų pagrindų pripažinti Skundžiamą sprendimą neteisėtu, Komisija neturi pagrindo panaikinti Skundžiamo sprendimo ir įpareigoti Departamentą atlikti pareiškėjos skunde Komisijai prašomus veiksmus, t. y. „*įpareigoti Aplinkos apsaugos departamentą iš naujo ir iš esmės išnagrinėti pareiškėjos skundą dėl galimos taršos, įvertinant visus jos pateiktus įrodymus ir inicijuojant oficialius laboratorinius tyrimus; įpareigoti imtis veiksmų pašalinant galimai neteisėtai įrengtus vamzdžius ir kitus objektus, kurie sąlygoja tvenkinio taršą*“.

Pareiškėja skundu taip pat prašo pripažinti, kad Aplinkos apsaugos departamento neveikimas šiuo atveju pažeidė viešąjį interesą bei pareiškėjos teises į saugią ir švarią aplinką. Šio reikalavimo formuluotė suponuoja, jog pareiškėja siekia, kad būtų priimtas konstatuojamojo pobūdžio sprendimas.

Pasisakytina, kad, Komisija neturi kompetencijos priimti konstatuojamojo pobūdžio sprendimų, t. y. sprendimų, kuriais būtų pripažįstamas tam tikrų faktų buvimas ar nebuvimas, žalos padarymas ar atsakomybės taikymas fiziniams ar juridiniams asmenims. Komisijos funkcija apsiriboja administracinių aktų, priimtų viešojo administravimo subjektų, teisėtumo ir pagrįstumo vertinimu.

Europos Žmogaus Teisių Teismo ir LVAT praktikoje ne kartą pažymėta, kad teismo pareiga pagrįsti priimtą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliam atsakymui į kiekvieną argumentą (žr., pvz., *Europos Žmogaus Teisių Teismo 1994-04-19 sprendimą byloje V. de H. prieš Nyderlandus; 1997-12-19 sprendimą byloje H. prieš Suomiją; LVAT 2011-11-14 nutartį administracinėje byloje Nr. A²⁶¹-3555/2011*). Pareiškėja ir atsakovė Komisijai teiktuose procesiniuose dokumentuose nurodė ir kitų argumentų. Komisija pažymi, jog minėtų papildomų argumentų nagrinėjimas negali pakeisti Komisijos išvadų dėl atsakovės 2025-06-26 sprendimo Nr. AD5-14107 teisėtumo. Esant šioms aplinkybėms, Komisija dėl kitų šalių teiktų argumentų nepasisako, nes jie neturi teisinės reikšmės sprendimo priėmimui.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 str. 1 d. 1 p. ir 22 str., Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos L. K. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys turi teisę skųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Birutė Pranevičienė

Komisijos nariai

Daiva Bereikienė

Beata Labutytė